

Katowice, 5 grudnia 2011 r.

Znak: WK-6100/26/4/11

**Pan
Henryk Jurasz
Wójt Gminy
Świnna**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 5 września do 7 października 2011 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Świnna za okres od 1 stycznia 2007 r. do 7 października 2011 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 7 października 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w podatku od nieruchomości:

– *W latach 2009 – 2011 udzielono ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, polegających na umorzeniu zaległości podatkowych, odroczeniu terminu płatności podatku, rozłożeniu na raty zaległego podatku oraz odsetek od zaległości podatkowych. W toku kontroli stwierdzono:*

- *brak zebrania materiału dowodowego, stanowiącego podstawę do udzielenia ulgi, potwierdzającego przeprowadzenie przez organ podatkowy wnikliwego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie, czy zachodzą ważne okoliczności uzasadniające zastosowanie ulgi. Powyższe naruszyło art. 67a i 67b, art. 122, art. 187 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Ponadto, zgodnie z przepisem art. 191 w związku z art. 180 § 1 ww. ustawy, do organu podatkowego należy ocena, na podstawie zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona, jako dowód zaś należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.*

Nieprawidłowość dotyczyła decyzji nr PI 3110/I/4/09 z dnia 12 marca 2009 r. oraz nr PI 33252/4/09 z dnia 16 grudnia 2009 r.

- *brak uzasadnienia faktycznego oraz uzasadnienia prawnego, o których mowa w art. 210 § 1 pkt 6 w związku z art. 210 § 4 ww. ustawy Ordynacja podatkowa w decyzjach: nr PI 3110/I/4/09 r. z dnia 12 marca 2009 r., nr PI 3110/15/11 z dnia 8 sierpnia 2011 r., nr PI 33252/4/09 z dnia 16 grudnia 2009 r., nr PI 3110/I/20/10 z dnia 31 grudnia 2010 r., nr PI 3110/I/14/09 r. z dnia 7 października 2009 r., nr PI.33252/2/10 r. z dnia 11 lutego 2010 r.*

Ponadto ustalono, że podatnik podatku od nieruchomości o numerze karty kontowej R-01-0975 zwrócił się w dniu 13 stycznia 2009 r. z wnioskiem w sprawie umorzenia 50% zaległego podatku wraz z odsetkami. Wniosek wpłynął dnia 13 stycznia 2009 r., natomiast decyzję w sprawie umorzenia połowy zaległego za 2008 rok podatku wraz z należnymi odsetkami organ podatkowy wydał 12 marca 2009 r. Podatnika nie zawiadomiono o niezalutwieniu sprawy w terminie oraz nie wskazano nowego terminu jej zalutwienia, stosownie do art. 140 § 1 ww. ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 139 § 1 ww. ustawy, zalutwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej. Zgodnie natomiast z art. 140 § 1 ww. ustawy, o każdym przypadku niezalutwienia sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin zalutwienia sprawy.

Należy nadmienić, że w latach 2007 - 2011 (do dnia kontroli) w Urzędzie Gminy Świnna brak było opracowania procedur kontroli w zakresie prowadzenia postępowania podatkowego w przypadku udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w szczególności procedur w zakresie gromadzenia wyczerpującego materiału dowodowego stanowiącego ewentualną podstawę do udzielenia ulgi, niezbędnego do oceny, czy okoliczności podnoszone przez podatników we wnioskach zostały udowodnione, czy zachodzą ważne okoliczności uzasadniające zastosowanie ulgi a także procedur w zakresie sporządzania decyzji. Zgodnie z przepisem art. 47 ust. 2 i ust. 3 poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), kontrola finansowa obejmowała procedury dotyczące m. in. procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych. Zgodnie natomiast z przepisami art. 68 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), celem kontroli zarządczej jest zapewnienie m.in. zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, a także ochrony zasobów. Zarówno ustalenie w formie pisemnej procedur kontroli finansowej, jak i zapewnienie funkcjonowania kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.

Prowadzenie postępowania podatkowego i opracowywanie decyzji dotyczących ulg w spłacie zobowiązań podatkowych należało do obowiązków Inspektora wymiaru podatkowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy Świnna. Wszystkie ww. decyzje w sprawie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych zostały podpisane przez p. Janinę Cul – Sekretarza Gminy Świnna z upoważnienia Wójta Gminy Świnna.

Wniosek nr 1

Przeanalizować prawidłowość przeprowadzonych w latach 2009 – 2011 postępowań podatkowych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie ulg w spłacie podatku od nieruchomości. W przypadku wystąpienia przesłanek określonych w art. 240 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) wznowić postępowanie w celu wydania poprawnej decyzji, mając na uwadze przepisy art. 245 oraz art. 67a ww. ustawy.

Wniosek nr 2

Rozważyć uszczegółowienie procedur kontroli zarządczej w zakresie prowadzenia postępowania podatkowego w przypadku udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *Nieprawidłowe ustalenie w okresie od 1 marca 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r. wynagrodzenia, tj. niezgodnie z załącznikiem nr 1 Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Świnnej przyjętym Zarządzeniem Wójta Gminy Świnna Nr - 0151/13/2009 z dnia 17 czerwca 2009 r., dla p. Janiny Cul – Sekretarza Gminy Świnna. Powyższe skutkowało wypłatą za ww. okres zawyżonego wynagrodzenia w łącznej kwocie 1.176,24 zł. Stosownie do art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada „2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) pracodawca w regulaminie wynagradzania określa szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego. W piśmie Nr I 10200/17/2010 z dnia 22 marca 2010 r. przyznano wynagrodzenie dla Sekretarza Gminy wyższe niż maksymalna stawka wynagrodzenia ustalona w obowiązującym regulaminie wynagradzania. Pismo przygotował Inspektor ds. Kadr Urzędu Gminy, a następnie zatwierdził p. Henryk Jurasz – Wójt Gminy Świnna. Listy płac zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez Inspektorów Referatu Finansowo-Budżetowego Urzędu Gminy oraz zatwierdzone przez p. Janinę Wiewiórę – Skarbnika Gminy Świnna i p. Henryka Jurasz – Wójta Gminy Świnna. W trakcie kontroli przedłożono Zarządzenie Wójta Gminy Świnna Nr 0050.24.2011 z dnia 14 września 2011 r. zmieniające maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla osoby zatrudnionej na stanowisku Sekretarza oraz przedłożono potwierdzenie dokonania potrącenia kwoty 1.176,24 zł z wypłaconego wynagrodzenia za miesiąc wrzesień 2011 r.*

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Świnna w zakresie przygotowywania dokumentacji ustalającej warunki płacowe zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Świnnej przyjętym Zarządzeniem Wójta Gminy Świnna Nr - 0151/13/2009 z dnia 17 czerwca 2009 r., mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych:

- *W roku 2010 z budżetu Gminy Świnna przekazano dotację podmiotową dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Świnnej w wysokości 193.000,00 zł. Ustalono, iż dwie transze dotacji - za styczeń i grudzień 2010 r., Gmina przekazała niezgodnie z terminem określonym w § 4 Zarządzenia Nr 0151/34/2009 Wójta Gminy Świnna z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zasad otrzymywania i rozliczania udzielonej dotacji dla Instytucji Kultury z budżetu Gminy Świnna. Zgodnie z przywołaną regulacją, dotacja w wysokości 1/12 winna być przekazana do 5-go każdego miesiąca. Transze dotacji przekazane zostały natomiast: 6 stycznia oraz 10 grudnia 2010 r.*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną styczniowego opóźnienia były techniczne problemy z transmisją przelewów do banku w dniu 5 stycznia 2010 r. Przyczyną nieterminowego przekazania dotacji za grudzień 2010 r. było omyłkowe przekazanie transzy dotacji Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Świnnej.

Pracownikiem przygotowującym przelewy transz dotacji był Inspektor Referatu Finansowo-Księgowego/Zastępca Skarbnika.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Świnna w zakresie terminowego przekazywania transz dotacji instytucjom kultury, stosownie do postanowień Zarządzenia Nr 0151/34/2009 Wójta Gminy Świnna z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zasad otrzymywania i rozliczania udzielonej dotacji dla Instytucji Kultury z budżetu gminy Świnna, mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *Nieterminowe dokonanie spłaty raty pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. W dniu 18 sierpnia 2010 r. podpisano umowę pożyczki Nr193/2010/244/OW/ot-sc/P na kwotę 298.816,00 zł, udzieloną w terminie od 18 sierpnia 2010 r. do 2 maja 2013 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą „Ochrona wód zbiornika żywieckiego poprzez budowę sieci kanalizacyjno-wodociągowej w miejscowości Pewel Mała i Pewel Ślemieńska”. Zakres i przebieg realizacji zadania określono w harmonogramie, a pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty zadłużenia w dziewięciu ratach. Zgodnie z terminami spłat pożyczki zawartymi § 9 pkt 1 przedmiotowej umowy pożyczki, termin spłaty drugiej raty przypadał „do dnia 2 sierpnia 2011 r.”, natomiast zapłaty raty dokonano 5 sierpnia 2011 r. W myśl art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Z tytułu nieterminowej zapłaty powyższej raty zapłacono odsetki w wysokości 37,10 zł.

Zadania w zakresie terminowego regulowania zobowiązań należały do p. Janiny Wiewióry - Skarbnika Gminy Świnna. Umowa pożyczki podpisana została przez p. Henryka Jurasz - Wójta Gminy Świnna, przy kontrasygnacie p. Janiny Wiewióry - Skarbnika Gminy Świnna.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Świnna w zakresie terminowego dokonywania płatności wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Zaniechanie w latach 2010 – 2011 wyegzekwowania od kierowników placówek oświatowych jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych. Działaniem tym naruszono postanowienia § 4 pkt 3 ppkt b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia. Placówki oświatowe w ww. okresie uzyskiwały dochody z tytułu odsetek na rachunkach bankowych. Sporządzanie sprawozdawczości placówek oświatowych należało do zakresu czynności dwóch Inspektorów Referatu Finansowo - Księgowego w Urzędzie Gminy w Świnnej. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Janina Wiewióra - Skarbnik Gminy Świnna.*

Wniosek nr 6

Wyegzekwować od kierowników poszczególnych jednostek oświatowych sporządzenie i przedłożenie w Urzędzie Gminy Świnna sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2011 r., mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

- *W 2011 r. kierownicy podległych Wójtowi Gminy Świnna jednostek organizacyjnych - placówek oświatowych: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Trzebini, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pewli Małej, Przedszkola Publicznego w Świnnej, Szkoły Podstawowej w Przylękowie, nie dochowali terminowego przekazania jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, za okres od początku roku do dnia 31 sierpnia 2011 r. Zgodnie z postanowieniami § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), kierownicy samorządowych jednostek organizacyjnych sporządzający sprawozdania są obowiązani do terminowego przekazywania sprawozdań odbiorcom sprawozdań. Natomiast stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia, do Wójta Gminy Świnna należało sporządzenie sprawozdań zbiorczych na podstawie sprawozdań jednostkowych. Zgodnie z treścią załącznika Nr 44 do ww. rozporządzenia, termin składania sprawozdań miesięcznych Rb-28S przez jednostki organizacyjne upływa nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego. Wszystkie placówki oświatowe przekazały sprawozdania za ww. okres do Urzędu Gminy w Świnnej 19 września 2011 r., tj. siedem dni po terminie. Nie podjęto działań celem wyegzekwowania złożenia ww. sprawozdań. Stosownie natomiast do przepisów art. 68 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), celem kontroli zarządczej jest zapewnienie m.in. zgodności działalności z przepisami prawa oraz zapewnienie wiarygodności sprawozdań. Zapewnienie*

funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad kierownikami jednostek organizacyjnych Gminy Świnna w zakresie składania sprawozdań budżetowych w terminach wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Zaniechano przekazania dwóm jednostkom organizacyjnym Gminy Świnna nieruchomości w trwały zarząd, co było wymagane przepisem art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem, trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną. Powyższe dotyczyło nieruchomości gminnych, będących we władaniu Publicznego Przedszkola w Świnnej oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej. Jednostki te władają mieniem komunalnym bezumownie.*

Nieprawidłowość ta stwierdzona została już podczas poprzedniej kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach i dotyczyła Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej oraz placówek oświatowych. W toku niniejszej kontroli ustalono, iż decyzjami z dnia 16 listopada 2009 r. w trwały zarząd oddano nieruchomości pozostające we władaniu sześciu na siedem placówek oświatowych.

W zakresie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej pracownicy wyjaśnili, iż w dalszym ciągu nie jest możliwe ustanowienie trwałego zarządu, ponieważ pomieszczenia GOPS-u zajmują tylko 96 m² powierzchni w budynku o pow. 424,5 m². Nadmienić jednak należy, że przepisy regulujące oddawanie nieruchomości w trwały zarząd na rzecz jednostek organizacyjnych, zawarte w art. 43 – 49 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z art. 49 a pkt 1 i 2 ww. ustawy, stosuje się odpowiednio w przypadku: oddania w trwały zarząd udziału we współwłasności lub użytkowaniu wieczystym nieruchomości jednej lub kilku jednostkom organizacyjnym; oddania w trwały zarząd całej nieruchomości kilku jednostkom organizacyjnym w częściach ułamkowych, z określeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości przez poszczególne jednostki organizacyjne. Ponadto art. 50 przywołanej wyżej ustawy stanowi, że do trwałego zarządu w sprawach nieuregulowanych w powyższej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) - w części o użytkowaniu. W myśl art. 253 § 2 Kodeksu Cywilnego wykonywanie użytkowania nieruchomości można ograniczyć do jej oznaczonej części.

W zakresie natomiast Publicznego Przedszkola w Świnnej, odstąpiono od ustanowienia trwałego zarządu na rzecz ww. jednostki ze względu na planowane przeniesienie placówki do innego obiektu. Proces ten trwa już od 2008 r.

Gospodarowanie mieniem komunalnym należało do zakresu działania Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Ochrony Środowiska, nad którym nadzór pełnił Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 8

Podjąć działania zmierzające do uregulowania formy prawnej władania nieruchomościami przez jednostki organizacyjne gminy, mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie

gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm.), art. 43 ust. 1 oraz art. 49 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz art. 61 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r. ewidencjonowano naliczenia i wpłaty comiesięcznych składek z tytułu zatrudnienia osób niepełnosprawnych na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki” zamiast na koncie 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Powyższym naruszono postanowienia zakładowego planu kont oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz załącznika nr 3 z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).*
- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych jednostki Urząd Gminy w 2011 r., wykazano na koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki” stany aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia w roku poprzednim, tj. 2010 r. Naruszono tym przepis art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Na dzień 1 stycznia 2011 r. występowały na tym koncie dwa salda po stronie Wn – 7.811,40 zł i po stronie Ma – 186.308,78 zł, a na koniec 2010 r. na tym koncie występowały salda po stronie Wn - 2.071,80 zł i po stronie Ma – 180.569,18 zł. W trakcie kontroli dokonano sprostowania mylnego zapisu.*
- *Zaniechanie ujęcia po stronie Wn konta 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” równowartości zaangażowania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r., w miesiącu styczeń 2011 r., pomimo zaksięgowania w dniu 3 stycznia 2011 r. na koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”. Powyższe dodatkowe wynagrodzenie roczne zostało wypłacone w dniu 25 stycznia 2011 r. Zgodnie z opisem tego konta zawartym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być zrealizowane w latach następnych. Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki budżetowej lub plan finansowy niewygasających wydatków przeznaczony do realizacji w roku bieżącym. Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych. Osobą odpowiedzialną w powyższym zakresie był Inspektor Referatu Finansowo-Księgowego, nad którym nadzór sprawowała p. Janina Wiewióra - Skarbnik Gminy Świnna.*

- Zaniechanie ujęcia w okresie od 2010 r. do 31 lipca 2011 r. w ewidencji księgowej odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek na kontach 134 – „Kredyty bankowe”, 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”, 260 – „Zobowiązania finansowe”. Ponadto w 2010 r. odsetki omyłkowo księgowano na koncie 400 – „Koszty wg rodzajów”, zamiast na koncie 750 – „Przychody i koszty finansowe”.

Do dnia 31 sierpnia 2011 r. nie prowadzono zapisów w ewidencji księgowej na koncie 751 – „Koszty finansowe”. Powyższe było niezgodne z postanowieniami Zakładowego planu kont wprowadzonego Zarządzeniem Wójta Gminy Świnna Nr 0151/46/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. oraz postanowieniami rozporządzeń Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861). W trakcie kontroli dokonano przypisania odsetek.

Osobą odpowiedzialną merytorycznie był Inspektor Referatu Finansowo-Księgowego, nad którym nadzór sprawowała p. Janina Wiewióra- Skarbnik Gminy Świnna.

- Zaniechanie prowadzenia w latach 2010-2011 zapisów na koncie 991 – „Rozrachunkami z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”. Powyższe konto było wymagane Zarządzeniem Wójta Gminy Świnna Nr 0151/28/2006 z dnia 31 grudnia 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organu podatkowego gminy oraz rozporządzeniami Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761) oraz z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). W trakcie kontroli zaprowadzono ewidencję księgową na ww. koncie.

Osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji księgowej podatków byli pracownicy Referatu Finansowo - Księgowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Wiewióra – Skarbnik Gminy Świnna.

- W Zarządzeniu Wójta Gminy Świnna Nr 0151/46/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości oraz dokumentacji organizacji rachunkowości w Urzędzie Gminy Świnna oraz jednostek budżetowych, dla których księgi rachunkowe prowadzi Urząd Gminy w Świnnej zaniechano wskazania powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej oraz wyszczególnienia prowadzonych w jednostce dzienników częściowych. Powyższe było wymagane przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Ustalenie zasad rachunkowości jednostki należało do p. Henryka Jurasz - Wójta Gminy Świnna.

Ponadto, ww. zarządzeniem ustalono zakładowy plan kont dla jednostek organizacyjnych gminy, dla których księgi rachunkowe prowadzi Urząd Gminy w Świnnej. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r.

Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) obowiązki w tym zakresie należały do kierowników tych jednostek organizacyjnych.

Wniosek nr 9

Uzupełnić dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z wymogami art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Podjąć działania celem ustalenia zakładowego planu kont dla jednostek organizacyjnych gminy, dla których księgi rachunkowe prowadzi Urząd Gminy w Świnnej przez kierowników tych jednostek, mając na uwadze przepisy art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Świnnej w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej, stosownie do przyjętych w jednostce zasad rachunkowości oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Ponadto w trakcie kontroli ustalono, iż w latach 2007 – 2011 zadania związane z obsługą finansowo-księgową placówek oświatowych w Gminie Świnna, na mocy umów-porozumień z dnia 3 listopada 2009 r. wykonywali pracownicy Referatu Finansowo-Księgowego Urzędu Gminy w Świnnej. Zgodnie z ww. umowami – porozumieniami, Skarbnika Gminy Świnna wyznaczono do pełnienia funkcji głównego księgowego ww. jednostek. Wszystkie operacje gospodarcze związane z działalnością placówek oświatowych zatwierdzane były do wypłaty przez Skarbnika Gminy. Skarbnik Gminy podpisywał również sprawozdania budżetowe składane przez placówki oświatowe. Z kolei, zgodnie z zakresem czynności Skarbnika Gminy, do jego obowiązków należało m.in. kontrola gospodarki finansowej Urzędu Gminy, prowadzenie nadzoru nad działalnością gminnych jednostek organizacyjnych oraz sprawowanie finansowej kontroli wewnętrznej gminnych jednostek organizacyjnych.

Z powyższego wynika, iż do Skarbnika Gminy należały zadania dotyczące wykonania i jednocześnie nadzoru w zakresie obsługi finansowo-księgowej placówek oświatowych. Powyższe może wpłynąć na nieprawidłowe wykonywanie zadań w tym zakresie. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), do obowiązków kierownika jednostki należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Umowy – porozumienia z Dyrektorami placówek oświatowych zawarł p. Henryk Jurasz - Wójt Gminy Świnna.

Wniosek nr 12

Podjąć działania celem zorganizowania obsługi finansowo-księgowej placówek oświatowych w sposób zapewniający prawidłową kontrolę realizowanych zadań, mając na uwadze art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 3 do 7 października 2011 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej Szkoły Podstawowej im. Janiny Bühl w Przyłękowie za okres od 1 stycznia 2008 r. do 7 października 2011 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym 14 października 2011 r. którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Do Dyrektora jednostki zostanie skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.